

Verslag Stakeholdersbijeenkomst scheepvaart en windenergie
19 juni 2008 09.00 – 12.00 uur, Rijkswaterstaat Noordzee, Rijswijk

Welkomstwoord

Dhr. van Rooy heet de deelnemers aan de stakeholdersbijeenkomst welkom.

Introductie

Titia Kalker (plv. projectleider Ruimtelijk perspectief Noordzee) licht het project Ruimtelijk perspectief Noordzee toe. Het project gaat over de ruimtelijke planning op de Noordzee op lange termijn (2020), en heeft *geen* betrekking op de huidige vergunningverlening van windparken op de Noordzee.

Het doel van deze stakeholdersbijeenkomst is om een beter inzicht te krijgen in de spanningen tussen de scheepvaart en windturbineparken op de Noordzee. Het gaat erom dat de argumenten en motieven van de stakeholders en de zaken die nog onderzocht moeten worden boven tafel komen, zodat een reeds gevormde expertgroep deze informatie kan meenemen in het schrijven van hun rapportage. Die rapportage zal in september met de nu aanwezige stakeholders worden besproken en dient vervolgens als input voor de projectgroep Ruimtelijk Perspectief Noordzee. Ook met andere stakeholders zullen dergelijke bijeenkomsten worden georganiseerd de komende maanden.

Gemaakte opmerking: Kijk niet alleen naar ruimte, maar naar ruimte in de tijd. Niet alle gebruik op zee is permanent.

Expertgroep scheepvaart en windenergie: aanpak

De heer Christensen (DNV Denemarken) is projectleider van de expertgroep scheepvaart en windenergie. Zijn presentatie is eerder al aan de deelnemers toegestuurd.

Gemaakte opmerking: De recreatievaart zou graag in een zone van 2 NM naast de scheepvaartroutes willen varen ('het fietspad'). De scheepvaartvertegenwoordigers voelen daar niet zoveel voor. Er volgt nog een afzonderlijke stakeholdersconsultatie over recreatievaart, windparken en beroepsvaart waarin hierop onder meer nader in kan worden gegaan.

Visie scheepvaart en visie windenergie

De presentaties over scheepvaart (dhr. van Binsbergen, Kapiteinsvereniging) en windenergie (dhr. van Leeuwen, Evelop) zijn eerder al aan de deelnemers toegestuurd.

Gemaakte opmerkingen:

1. Kan er iets worden gedaan aan de kwaliteitseisen voor de bemanning? Alleen in internationale context mogelijk.
2. Alle deelnemers zijn het eens dat het uitbreiden van Vessel Traffic Management voor de Nederlandse kust overwogen moet worden omdat dit de veiligheid en controle op het gebied kan verbeteren.
3. Voor de scheepvaart is clustering van windparken het meest gewenst; vanuit windenergie-perspectief is het beter om parken te spreiden i.v.m. wind.
4. Kijk ook naar de buitenlandse windparken in de grensgebieden.
5. Overweeg de 'no-go area' rondom windparken die nu maximaal 500 meter mag zijn te vergroten. E.e.a. moet internationaal worden afgesproken (zeerecht) en staat inmiddels wel op de internationale agenda (IMO).

Expertgroep scheepvaart en windenergie: resultaten tot op heden

De presentatie van dhr. Christensen is eerder al aan de deelnemers toegestuurd.

Samenvatting workshop gebiedsaanwijzing

De in de workshop te beschouwen gebieden waren gebieden die aanlanden bij: Borssele, Eemshaven, Maasvlakte en Den Helder/Amsterdam.

Vragen:

- Welke capaciteit kan er gerealiseerd worden aan windenergie?
- Waar lopen we tegenaan bij de realisatie van die capaciteit?
- Welke onderzoeksvragen dienen nog beantwoord te worden?

Uitgangspunten:

- Diepwaterroutes kunnen niet gewijzigd
- Capaciteit ankerplaatsen kan niet gewijzigd
- 6000 MW = 1000km²

Samenvatting van bevindingen per gebied (nadere uitwerking met kaartjes volgt in de rapportage van de expertgroep):

Borssele

- Het lijkt mogelijk om ca. 2000 MW te realiseren west van de scheepsvaartroute naar Steenbank Oostgat. Dit zonder conflicten met het huidige scheepvaartpatroon en 2 Mijl aftand van de scheepvaartroutes. Detailbeschouwing van het gebied is eerst nog wel nodig om dit te bevestigen.
- Additioneel is ca. 600 MW mogelijk ten oosten van de scheepsvaartroute Steenbank/Oostgat, maar dit ligt wel binnen de 12 mijlszone.
- Het ankergebied Schouwenbank zou naar het noordoosten moeten worden verplaatst.
- Er is ondersteunende VTS radar nodig op het windturbinepark.

Den Helder

Zuidwest van Den Helder

- Het lijkt mogelijk om hier ca. 4000 MW te realiseren met behoud van 2 Mijl afstand tot de scheepvaartroutes, maar goede studie van het gebied is vereist.
- Er zal dan wel een oplossing moeten worden gezocht voor de route IJmuiden – UK:
Opties:
 - Alleen bouwen boven 52°30'N,
 - Scheepvaart zuid om het gebied heen laten varen,
 - Corridor van 10 NM dwars door het midden van dit gebied; dit zou de mogelijkheden voor wind in dit gebied in hoge mate doen afnemen.

Zuidwest van IJmuiden rondom de 12 Mijlslijn

- 600 MW lijkt realiseerbaar met behoud van 2 Mijl afstand tot scheepvaartroutes; goede studie vereist.
- Een deel daarvan valt dan wel binnen de 12 Mijlszone en levert belemmering voor recreatievaart.
- Aan de oostkant van het gebied moet mogelijk de NZ scheepsvaartroute verlegd worden.
- In de zuidoost hoek dient de route Rotterdam – IJmuiden verlegd te worden.
- Er dient rekening gehouden te worden met het loodsstation van IJmuiden.

Noord-Noordoost van park Q7 rondom de 12 Mijlslijn

- 300 MW lijkt realiseerbaar met behoud van 2 Mijl afstand tot scheepvaartroutes; goede studie vereist.
- Indien ten noordoosten van het windpark Q7 (Prinses Amalia) wordt gebouwd is er geen scheepvaart meer mogelijk tussen de parken Q7 en NSW. Mogelijk zijn er nog wel mogelijkheden ten noorden van het in de workshop opgegeven zoekgebied.

Eemshaven

- Als het terrein van Defensie verplaatst of verkleind wordt kan er 6000MW aan windenergie gerealiseerd worden, zonder dat er conflicten met de scheepvaart ontstaan. Er kan 2 Mijl afstand van de scheepvaartroutes worden gehouden.
- De precieze locaties van de windturbines moeten nog wel in detail worden uitgewerkt.

- Qua kosten-baten is deze locatie ongeveer gelijk met het gebied t.h.v. de Bruine Bank. Het is iets dieper (dus duurder) maar het waait wel harder, waardoor meer energieopbrengst.
- Een onderzoeksvraag is de aanlanding en de beschikbare netcapaciteit. Waarschijnlijk zal netcapaciteit bij Eemshaven uitgebreid moeten worden als hier wordt aangeland.
- Waar ook rekening mee gehouden dient te worden is het transportverlies vanuit Eemshaven naar de gebruikers (lange transportafstand).
- Het is aan te raden meteen een groot gebied te ontwikkelen en niet vele kleine stapjes zetten ('economy of scale'). De eerste stap moet echter ook niet meteen 6000 MW zijn i.v.m. ontwikkelingservaring.
- Combineer de ontwikkeling met netverzwaring op het land.
- Onderzoek aanhaken bij Nornet of netinpassing bij Duitsland.
- Probeer gelijktijdig golf- en getijdenstroom te ontwikkelen op dezelfde locatie.
- Probeer samen te werken met Europese partners, dit i.v.m. het Duitse voorkeursgebied dat vlak in de buurt ligt.
- Probeer uitwijkmogelijkheden te bewaren voor de scheepvaart, dit ivm het aantal drifters wat er jaarlijks is.
- Bedenkt dat er resten van munitie aanwezig kunnen zijn in het gebied.

Maasvlakte

- Er kan mogelijk ten westen van de Maasvlakte tussen de vaargeul en het verkeersscheidingsstelsel 800-1000 MW aan windenergie gerealiseerd worden, rekening houdend met de wens van de scheepvaart om 2 NM afstand van de bestaande vaarroutes te houden. Detailbeschouwing van het gebied is eerst nog wel nodig om dit te bevestigen.
- Indien de vaarroute van Rotterdam naar de UK omgelegd wordt kan hier nog 400 MW mee gewonnen worden.
- Het gebied staat bekend om slecht weer; hou dus rekening met het gedrag van de scheepvaart bij deze omstandigheden.
- Effecten van Maasvlakte II??
- Het is een relatief klein gebied voor windenergie en de vraag is of het dan wel de moeite loont (maak afweging t.o.v. andere besproken gebieden).

Afsluiting

Opmerkingen:

1. Er is in de workshop gekeken naar afzonderlijke gebieden, maar hierop volgend zul je ook weer naar de onderlinge samenhang tussen de gebieden moeten kijken.
2. Gebruik in het vervolg gedetailleerde zeekaarten met dezelfde schaal en geef ook dieptes aan, dat werkt gemakkelijker

Dhr. van Rooij, mevr. Kalker en mevr. Oppentocht bedanken een ieder voor hun inbreng.